

واکاوی پیوستی و ابعاد برنامه درسی محیط کار

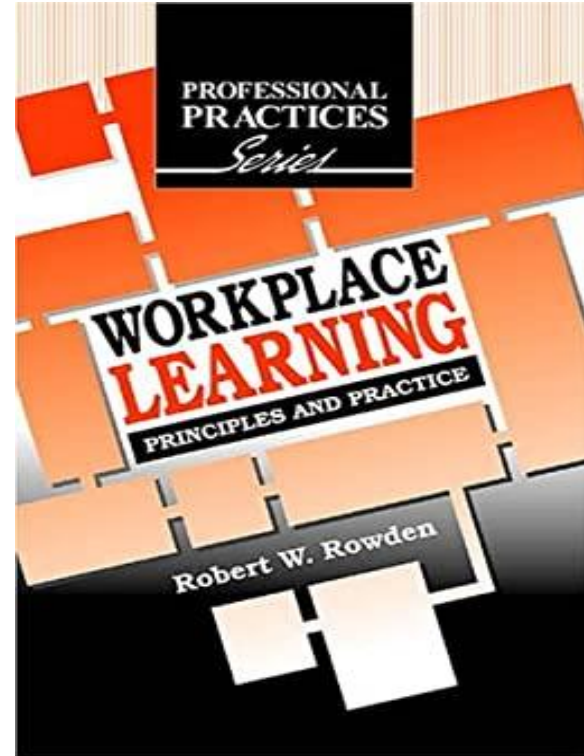
سعید صفائی موحد

دانش آموخته دکتری برنامه ریزی درسی (دانشگاه خوارزمی)

مشاور آموزش و بهسازی منابع انسانی شرکت ملی نفت ایران/شرکت همراه اول

مدرس (و عضو سابق هیات علمی) دانشگاه تهران

یادگیری محیط کار؟

1

Review of Educational Research
Spring 2003, Vol. 73, No. 1, pp. 53-88

Workplace Learning and Flexible Delivery

Peter J. Smith
Deakin University

Workplace learning has developed as a field both of practice and of research over the past decade. The increase in interest is due in part to heightened awareness that workplace knowledge and skills contribute to enterprise and national competitiveness, but it is also due to an increased focus on the connections to be made between theory and practice as part of an education or training experience. At the same time, new learning technologies have

RWL12 - Canada
July, 2021
University of Toronto, Toronto,
Canada
(contact:
peter.sawchuk@utoronto.ca)

Local Website: Coming soon at
this location

Workplace Learning

یادگیری محیط کار به مجموعه آموخته های اطلاق می شود که:

- وظیفه محور هستند
- عمدتاً در شرایط واقعی محیط کار کسب می شوند
- عموماً ماهیت خاص، منحصر به فرد و ساختنی دارند
- برای کسب آنها دلایل و انگیزه های مشخص وجود دارد

دلایل گسترش رویکرد یادگیری ممیبا کار (بیلت، ۱۹۹۵):

- ناتوانی دانشگاه ها در تامین تخصص و نیازهای محیط کار
- لزوم آموختن فعالیت های حرفه ای پیچیده در عمل
- بهبود جایگاه شغلی از طریق توسعه عملکرد
- نقش غیرقابل انکار محیط و فرهنگ در شکل گیری دانش حرفه ای

دو نوع هوش؟

- هوش مدرسه ای (school intelligence)
- هوش کاربردی (practical intelligence)

زابوف:

یادگیری کار جدید انسان ها است!

70 : 20 : 10

Learning & Development Model

70%

Experiential

Working with new & challenging experiences

20%

Social Learning

Build communities & special interest groups
Mentoring & Coaching

10%

Training

Structured courses, workshops & E-learning

قانون ۷۰:۲۰:۱۰ چه می گوید؟

ویژگی های محیط کار به عنوان یک محیط یادگیری:

• اصالت فعالیت ها

• درس آموزی از خبرگان

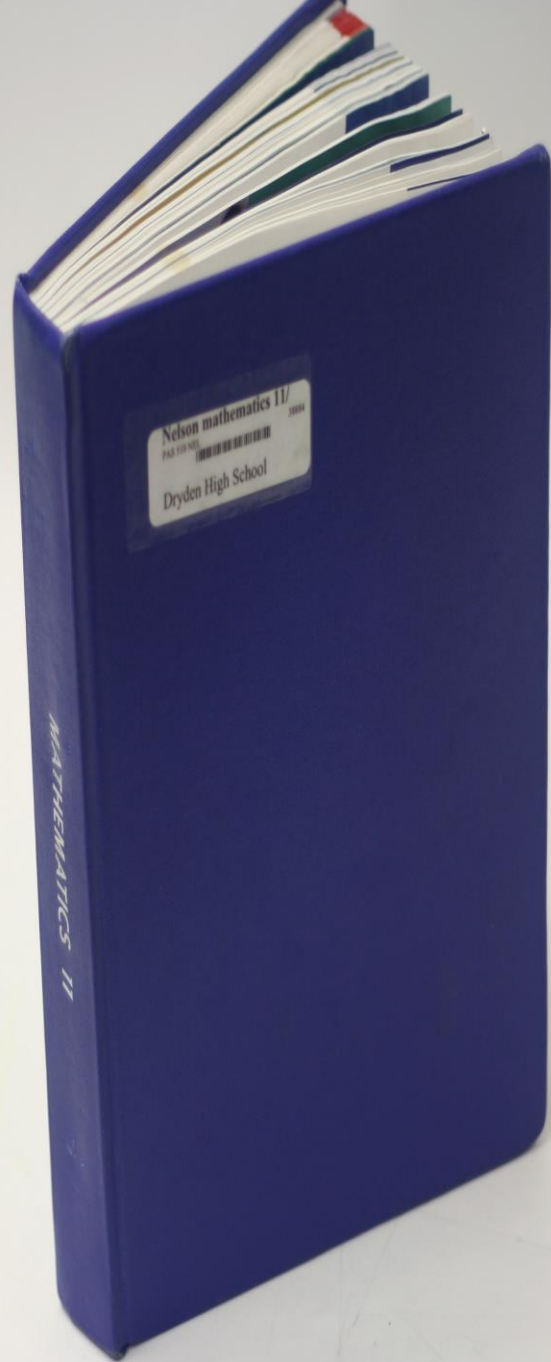
• یادگیری از همکاران

• درگیری مستقیم در فعالیت ها

برنامه درسی محیط کار؟!

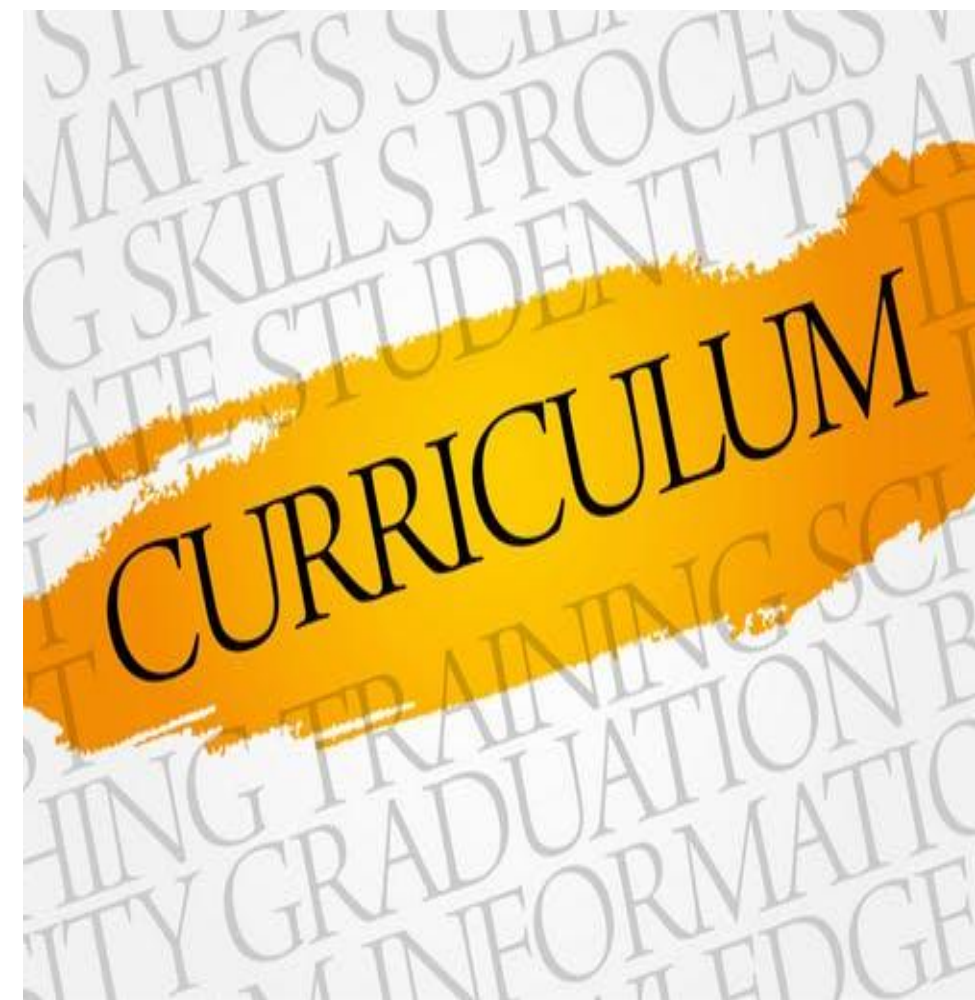
دسته بندی تعاریف برنامه درسی:

- برنامه درسی به عنوان سند مکتوب

- برنامه درسی به عنوان تجربه

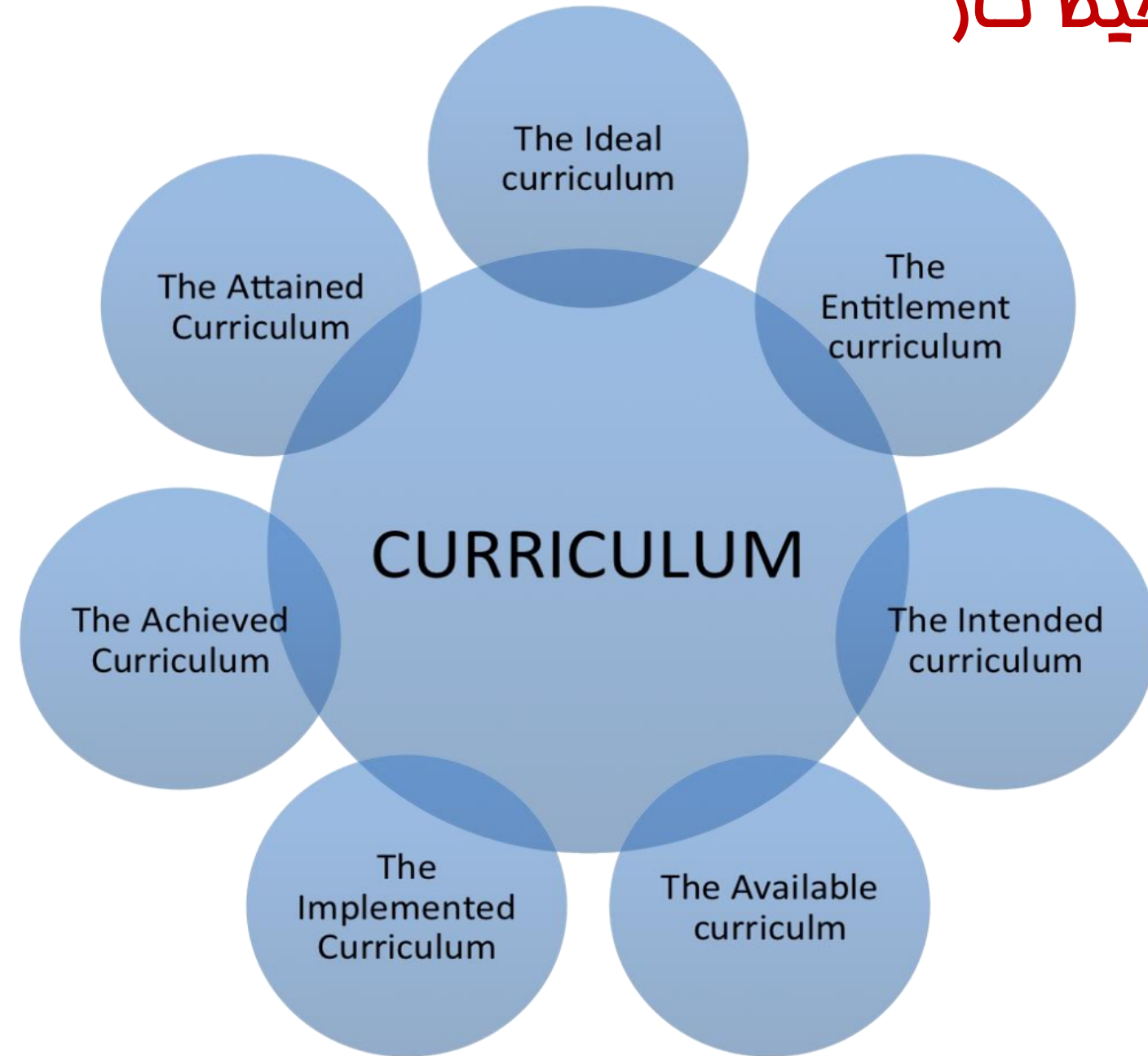
تعریف برنامه درسی محیط کار:

مجموعه تجربه های قصدشده و قصدناشده ای که افراد به دلیل حضور در بطن محیط کار از طریق درگیری با فعالیت های شغلی، کنش و تعامل با دیگران و فرصت های آموزشی ساختاریافته به کسب آن نائل می شوند.

سطوح و ابعاد برنامه درسی محیط کار

- برنامه درسی قصدشده
- برنامه درسی پنهان (قصدنشده)
- برنامه درسی مغفول (پوچ)
- برنامه درسی زائد (دور ریختنی)
- برنامه درسی تبلور یافته
- برنامه درسی غیر رسمی

مزایای فهم یادگیری محیط کار از منظر برنامه درسی:

- درک عمیق تر ابعاد و لایه های یادگیری در محیط کار
- سازماندهی و انسجام بخشیدن به فرصت های یادگیری متعدد در محیط کار
- توجه به ابعاد اجتماعی، فرهنگی، سیاسی تاثیرگذار بر یادگیری در محیط کار
- شناسایی، درک و کاربرد نظریه های حاکم بر برنامه درسی محیط کار

گفتمان های ماکه بر برنامه درسی محیط کار

• گفتمان مالی/تجاری

• گفتمان فنی/مهندسی

• گفتمان نمایشی

• گفتمان اداری

• گفتمان راهبردی

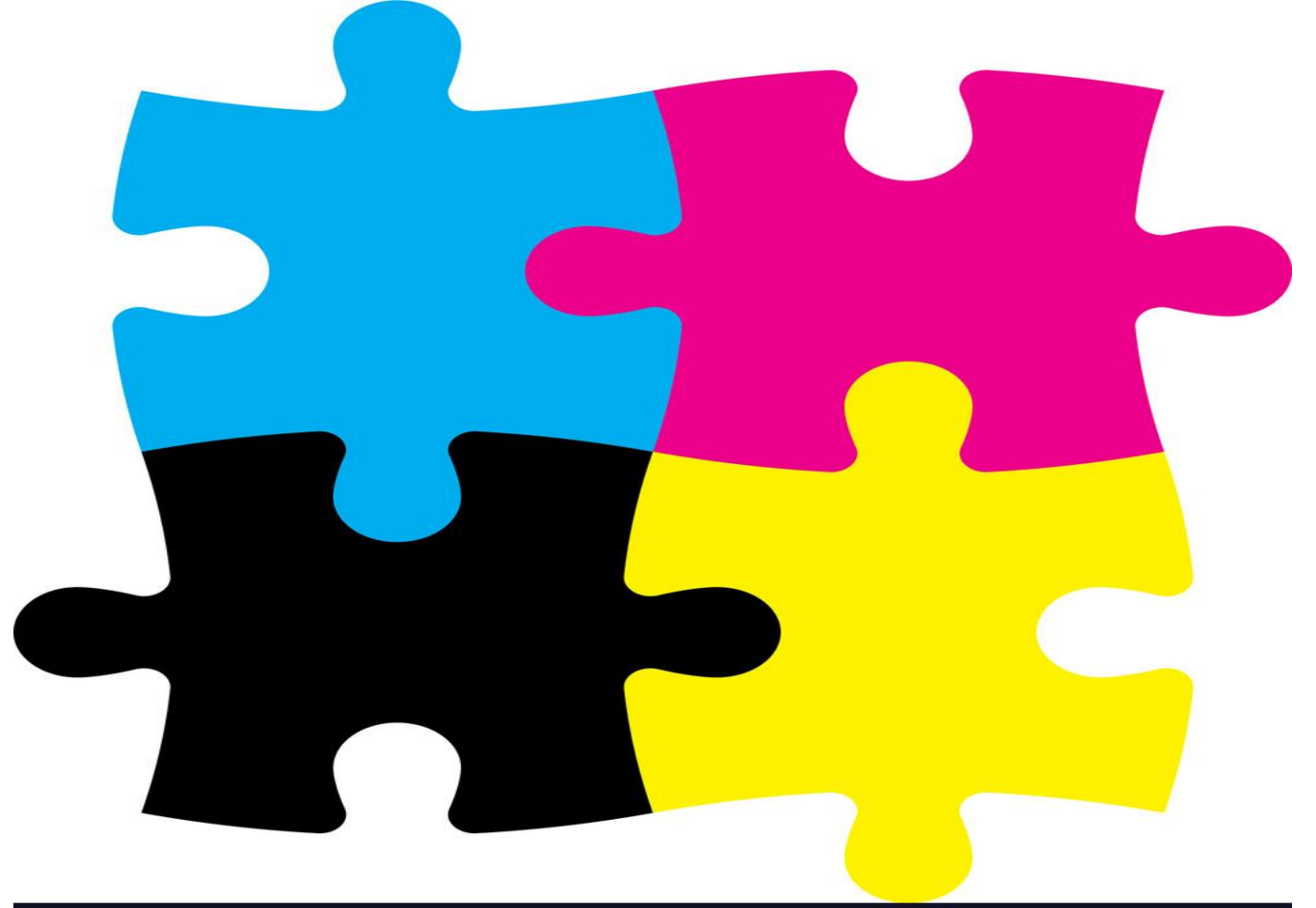

تفاوت دو حوزه "برنامه درسی محیط کار" و "یادگیری محیط کار"

ابعاد تشکیل دهنده برنامه درسی محیط کار:

- Occupational: what to learn?
- Pedagogical: how to learn?
- Psychological: why to learn?
- Social: who to learn from?
- Judgmental: how to assess?
- Spatial: Where to learn?

برخی حوزه های دانشی پیش نیاز جهت ورود به عرصه برنامه درسی محیط کار

- استانداردهای حوزه آموزش (ISO ۱۰۰۱۵, ۲۹۹۹۱, ۲۹۹۹۳, ۲۱۰۰۱, ۱۷۰۲۴)
- مدل های برنامه ریزی درسی محیط کار (DACUM, HWCDM, ...)
- نظریه های روانشناسی یادگیری مبتنی بر محیط کار (شناخت موقعیتی، ...)
- فرایندهای اصلی حوزه بهسازی کارکنان (نیازسنجی آموزشی، طراحی آموزشی، ...)
- فن آوری های آموزشی (بازی های جدی، شبیه سازها، موک ها، ...)

آشنائی با برخی از پژوهشگران و کنشگران بین المللی حوزه برنامه درسی محیط کار

Stephen Billett

Stewart Hase

Mary Ellen Belfiore

Jenny Lee Utech

آشنائی با برخی از پژوهشگران و کنشگران ایرانی حوزه برنامه درسی محیط کار

کورش فتمی واجارگاه

مرتضی کریمی

فیروز نوری

فرزانه فرزادنیا

هومن دوستی

زهرا مهماندوست قمصری

برخی از آثار مهم چاپ شده به زبان فارسی

پژوهش در برنامه‌ریزی درسی

سال سیزدهم، دوره دوم، شماره ۲۵ (پیاپی ۵۲)

بهار ۱۳۹۶، صفحات ۲۴-۲۸

Journal of Curriculum Studies (J. C. S)

Vol. 13 (51); 2019, 5-26

فصلنامه مطالعات برنامه درسی ایران

سال دوازدهم، شماره ۵۱، زمستان ۱۳۹۷، ۲۶-۵

مفهوم‌پردازی گفتمان برنامه درسی محیط کار؛ گفتمان نوظهور یا مغفول؟^۱

هومن دوستی حاجی‌آبادی

دانشجوی دکتری برنامه‌ریزی درسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه

شهید بهشتی، تهران، ایران.

کوروش فتحی واجارگاه*

استاد گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران،

ایران.

اباصلت خراسانی

دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران،

ایران.

سعید صفایی موحد

استادیار گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

الگوی برای برنامه درسی محیط کار بر مبنای رویکرد هیوتاگوزی

Heutagogy- based Workplace Curriculum Development Model (HWCDM)

تاریخ دریافت مقاله: ۲۹/۰۷/۱۳۹۷؛ تاریخ پذیرش مقاله: ۲۳/۱۲/۱۳۹۷

S. Safae Movahed (Ph. D)

سعید صفایی موحد^۱

چکیده

فصلنامه علمی - پژوهشی
اقتصاد و مدیریت شهری

فصلنامه علمی - پژوهشی اقتصاد و مدیریت شهری، ۱۷ (پیاپی ۲۵)، ۹۴-۷۷.

www.ueam.ir

نمایه در JISC, EconLit, EBZ, Econbiz, GateWay-Bayern, SID, Google Scholar, Noormags, Magiran, Civica, RICeSt, Ensani

شاپا: ۲۸۷۰-۲۳۴۵

شناسایی و اعتبارسنجی عوامل مؤثر بر استقرار الگوی برنامه‌ریزی درسی محیط کار با تأکید بر پیامدهای توسعه اقتصادی

دانشجوی دکتری برنامه‌ریزی درسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

استاد گروه آموزش عالی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

دانشیار گروه آموزش عالی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

رئیس نظارت و ارزشیابی آموزشی شرکت ملی نفت ایران، تهران، ایران

زهره سادات مهماندوست قمصری

کوروش فتحی واجارگاه*

اباصلت خراسانی

سعید صفایی موحد

برخی از آثار مهم چاپ شده به زبان انگلیسی

Research Article

**Building
workplace
entrustment
activities
physicians**

**Dominant
discourses of
workplace
curriculum in
Iranian
organizations**

**based
ground
ing**

Hanneke M.

Rieneke D.

Pages e453.

Hooman Doosti, Kouros Fathi

Maïmonah Akbari, Khosrovi, Ghaed

موفق باشید

t.me/ssmovahed ١

t.me/ssmovahed ٢

[Instagram.com/SaeidSafaeiMovahhed](https://www.instagram.com/SaeidSafaeiMovahhed)